



Umhverfis- og samgöngunefnd Alþingis

nefnasvid@althingi.is

Hvalfjarðarsveit 1. nóvember 2019

Efni: Umsögn um tillögu um stefnumótandi áætlun í málefnum sveitarfélaga fyrir árin 2019-2033 og aðgerðaráætlun fyrir árin 2019-2023, 148. mál.

Sveitarstjórn Hvalfjarðarsveitar hefur tekið fyrir, fjallað um og samþykkt að senda inn umsögn við tillöguna í samræmi við áðursendar umsagnir sveitarfélagsins á fyrri stigum hennar.

Í 1. kafla tillögunnar er m.a. fjallað um að sveitarfélög á Íslandi verði öflugar og sjálfbærar staðbundnar stjórnsýslueiningar sem ná til félagslegra, efnahagslegra og umhverfislegra þátta samfélagsins. Jafnframt segir að tryggja beri fjárhagslega og rekstrarlega getu einstaka sveitarfélaga til að standa til lengri tíma undir lögbundinni þjónustu við íbúana, innviðauppbýggingu og öðrum brýnum viðfangsefnum nærsamfélagsins.

Hvalfjarðarsveit hefur sýnt mikinn metnað í því að uppfylla lögbundna og venjubundna þjónustu við sína íbúa. Sterkir tekjustofnar og ábyrg fjármálastjórn er meginforsenda og undirstaða þess að unnt sé að veita þá þjónustu sem er bæði skylt og valkvætt að veita íbúum sveitarfélagsins.

Innviðauppbýgging sveitarfélagsins hefur verið mikil frá sameiningu þeirra fjögurra sveitarfélaga sem nú mynda Hvalfjarðarsveit. Staða sveitarfélagsins er fjárhagslega sterk og tengsl stjórnsýslunnar við íbúa nán og sterk. Geta sveitarfélagsins til að sinna og ráða málefnum sínum á eigin ábyrgð og forsendum er mjög góð og ræður þar reynsla stjórnsýslunnar og fjárhagsleg staða miklu.

Hvalfjarðarsveit er fyllilega sjálfbært í sínum málum og stendur undir skuldbindingum sínum hvað varðar alla þjónustu, lögbundna eða valkvæða, hvort sem hún eru innt af hendi af sveitarfélaginu sjálfu eða í gegnum samninga við önnur sveitarfélög.



Í 2. kafla tillögunnar er m.a. fjallað um lágmarksíbúafjölda sveitarfélaga og fjárhagslegan stuðning við sameiningar ásamt tekjustofnum sveitarfélaga.

Sveitarstjórn Hvalfjarðarsveitar telur að íbúafjöldi sveitarfélags eigi ekki að vera mælistika á styrk þess til reksturs lögbundinna verkefna. Sjálfbærni sveitarfélags er mun mikilvægari þáttur en lágmarksíbúafjöldi sem grunnur að styrk. Sveitarstjórn telur það ólýðræðislegt að ætla að þvinga sveitarfélög til sameiningar gegn vilja þeirra með því að setja lög um lágmarksíbúafjölda án þess að íbúar eigi þess kost að greiða atkvæði þar um. Sveitarstjórn Hvalfjarðarsveitar telur mikilvægt að líta til styrks sveitarfélags sem telur færri en 1.000 íbúa og getur staðið undir lögbundnum verkefnum, veitt almenna þjónustu við íbúa, hvort sem hún er lögbundin eða valkvæð, og er sjálfbært að öllu leyti. Sérstaklega þarf að skoða hver staða slíks sveitarfélags yrði við sameiningu þar sem sameining sem ekki skilar hagræðingu í rekstri á ekki að eiga rétt á sér. Sameining sveitarfélaga eða stærð þeirra er ekki endilega ávísun á sjálfbærni eða aukinn styrk til reksturs lögbundinna verkefna.

Í 2. kafla tillögunnar er einnig fjallað um fjárhagslegan stuðning við sameiningar og í því sambandi vill sveitarstjórn Hvalfjarðarsveitar koma þeirri skoðun á framfæri að tekjur Jöfnunarsjóðs eigi ekki að nota sem umbun eða plástur til sameininga sveitarfélaga.

Sveitarstjórn Hvalfjarðarsveitar mótmælir harðlega þeim áformum sem fram koma í þingsályktunartillögu samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra, að beita lögbvingunum með lágmarksíbúafjölda til sameiningar sveitarfélaga á Íslandi. Sveitarstjórn Hvalfjarðarsveitar hvetur ráðamenn til að virða sjálfsákvörðunarrétt íbúa í málefnum síns sveitarfélags en tillagan um lágmarksfjölda íbúa er sem slík í algjörrri andstæðu við þær lýðræðislegu áherslur sem koma fram að öðru leyti í tillögunni.

F.h. sveitarstjórnar Hvalfjarðarsveitar
Linda Björk Pálsdóttir
Hvalfjarðarsveit
Sveitarstjórn